

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка
Кафедра журналістики
Донецький національний університеті
імені Василя Стуса

Кафедра журналістики та соціальних комунікацій
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Національний університет «Запорізька політехніка»
Кафедра журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Кафедра журналістики

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«Регіональна журналістика в Україні: історія, реалії,
виклики, перспективи»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами конференції

Полтава – 2025

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
Кафедра журналістики
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Кафедра журналістики та соціальних комунікацій
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Національний університет «Запорізька політехніка»
Кафедра журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Кафедра журналістики

**Всеукраїнська
науково-практична онлайн- конференція**

«Регіональна журналістика в Україні: історія, реалії, виклики, перспективи»

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами Всеукраїнської
науково-практичної онлайн-конференції**

УДК 070
Р32

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету української філології та
журналістики
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
(протокол № 4 від 27 листопада 2025 року)

Редакційна колегія:

СЕМЕНКО Світлана Василівна – кандидатка філологічних наук, професорка кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (головний редактор);

ЛИСЕНКО Леся Іванівна – кандидатка наук із соціальних комунікацій, доцентка кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

СВАЛОВА Марина Ігорівна – кандидатка наук із соціальних комунікацій, доцентка кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

ЗЕЛІК Оксана Андріївна – старша викладачка кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

ПУРАС Наталія Вікторівна – старша лаборантка кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (відповідальний секретар).

Р32 Регіональна журналістика в Україні: історія, реалії, виклики, перспективи : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції / за ред. С. В. Семенко. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. № 11. 162 с.

Рецензенти:

СИДОРЕНКО Наталія Миколаївна – докторка філологічних наук, професорка кафедри історії журналістики Навчально-наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

ГРИНЬОВА Марина Вікторівна – докторка педагогічних наук, професорка, ректорка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

УДК 070
Р32

ЗМІСТ

БОНДАРЕНКО КАРИНА. РЕГІОНАЛЬНІ МЕДІА У ФОРМАТІ TELEGRAM: МОЖЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ РОЗВИТКУ	7
БОЯРСЬКА ЛЮБОВ. КОМЕМОРАТИВНІ ЗАХОДИ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	11
ДАЩЕНКО НАТАЛІЯ. ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЗМІВ У МОВІ СУЧАСНОЇ МЕРЕЖЕВОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ (НА МАТЕРІАЛІ САЙТУ «ЗБРУЧ»)	18
ДЖУНЬ АННА. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ НА ПРИКЛАДІ РЕГІОНАЛЬНОГО МЕДІА POST IMPREZA	24
ЄВДОКИМЕНКО ІРИНА. ПРОЄКТ «ЛОКАЛЬНА ІСТОРІЯ» ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ МЕДІА-ІСТОРІОГРАФІЇ	28
ЗЕЛІК ОКСАНА. «МІСТО ПЕТЛЮРИ, А НЕ ПЕТРА І»: РОЛЬ РЕГІОНАЛЬНИХ МЕДІА У ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСЬКОГО МІФУ	35
ЗОРІНА ОЛЕКСАНДРА. ЖАНРОВІ ВИДОЗМІНИ ТРАДИЦІЙНОГО ІНТЕРВ'Ю В УКРАЇНСЬКИХ ДРУКОВАНИХ МЕДІА ТА ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯХ	40
КАНДЮК-ЛЕБІДЬ СВИТЛАНА. МОВА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА АУДИТОРІЮ	43
КОБИНЕЦЬ АЛЛА. «ВІСНИК ГРОМАД СУМЩИНИ»: МЕДІЙНИЙ ПРОЄКТ УКРАЇНСЬКОГО ПРИКОРДОННЯ	48
КОРЧАГІНА ОКСАНА. РЕГІОНАЛЬНА ПРЕСА ВОРОШИЛОВГРАДЩИНИ 1938–1956 рр.: ПАРТІЙНИЙ КОНТРОЛЬ І СОЦІАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ	57
КУЛЕШІР МАРІЯ. МЕДІАОСВІТНІ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ВНУТРІШНЬОЇ СВОБОДИ ОСОБИСТОСТІ	62
ЛИСЕНКО ЛЕСЯ. ВОЄННА ФОТОГРАФІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МЕДІАОСВІТИ	66
МИХАЙЛЮК МИХАЙЛО, ЗЕЛІК ОКСАНА. МЕДІАТИЗАЦІЯ КУЛЬТУРИ В РЕГІОНАЛЬНОМУ МЕДІА «САЙТ МІСТА ПОЛТАВИ 0532.UA»	76
ПАНЧЕНКО СВИТЛАНА. РЕГІОНАЛЬНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ МОВЛЕННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЛОКАЛЬНОМУ МЕДІАПРОСТОРІ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ	83
ПЕЛЕСОК ОЛЬГА. РЕГІОНАЛЬНА ПРЕСА ТЕРНОПІЛЬЩИНИ: ВІД ІДЕОЛОГІЧНОГО РЕСУРСУ ДО НОСІЯ ЛОКАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	88
ПОПЛАВСЬКА НАТАЛІЯ, МІНСЬКИЙ ВЛАДИСЛАВ. ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МЕДІА ТЕРНОПІЛЬЩИНИ	95
ПРИСТУПЕНКО ТЕТЯНА, ЛИТВИНЕНКО ВОЛОДИМИР. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОНЛАЙН-МЕДІА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ	101

ПРОЦИК ПРИНА. ФЕЙЛЕТОНІСТИКА ПИСЬМЕННИКА Й ЖУРНАЛІСТА РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО. НА СТОРІНКАХ ГАЛИЦЬКОЇ ПРЕСИ МІЖВОЄННОГО ПЕРІОДУ	116
СВАЛОВА МАРИНА. ТЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ У КНИЖЦІ ЕСЕЇВ ОЛЬГИ КАРІ «ТВОЄ, МОЄ, НІЧИЄ ТА ІНШЕ» (2024)	122
СЕМЕНКО СВІТЛАНА. КЛЮЧОВА ТЕМАТИКА ПРОВІДНИХ ПОЛТАВСЬКИХ ОНЛАЙН-ВИДАНЬ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНУ	127
СИДОРЕНКО НАТАЛІЯ, ДУБЕЦЬКА ОКСАНА. СТУДЕНТСЬКІ ЧАСОПИСИ ХАРКОВА, КИЄВА, ОДЕСИ (1811–1917)	132
СТЕБЛИНА НАТАЛІЯ. РОЗПІЗНАВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ІЗ ОЗНАКАМИ ЗАМОВНОСТІ В АНОНІМНИХ УКРАЇНСЬКИХ ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛАХ (СЕНТИМЕНТ-АНАЛІЗ)	142
ХИЛЬ ВЛАДИСЛАВА, ЗЕЛІК ОКСАНА. ВПЛИВ ІНТЕРАКТИВНОГО МЕДІА-КІТА НА ПОБУДОВУ ВІДНОСИН ЗІ ЗМІ ТА ПІДВИЩЕННЯ МЕДІЙНОЇ ПРИСУТНОСТІ КОМПАНІЇ	146
ШУТЯК ЛІЛІЯ. РЕГІОНАЛЬНІ ОНЛАЙН-МЕДІА ЧЕРНІВЦІВ У ПЕРІОД ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ: КОНТЕНТ І ВЗАЄМОДІЯ З АУДИТОРІЄЮ	151
SHKOLYAR SERGIY. MANAGERIAL APPROACHES TO THE FORMATION OF THE MODERN JOURNALISTIC ENVIRONMENT: EXPERIENCE AND PROSPECTS	156

Дашенко Наталія

кандидатка філологічних наук,
доцентка кафедри журналістики
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

**ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЗМІВ У МОВІ СУЧАСНОЇ
МЕРЕЖЕВОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ
(НА МАТЕРІАЛІ САЙТУ «ЗБРУЧ»)**

Бурхливий розвиток мережевої комунікації та наслідувані зарубіжні поняттєві сполуки, сталі вислови та сленг різних професійних середовищ та молодіжних субкультур вплинули на особливу активізацію англійзмів у мовленнєвій структурі сучасних українських текстів різного стилістичного призначення. Яскраво це засвідчено у друкованій та онлайн-періодиці. Як вважає М. Лисинюк, «найбільша кількість цих мовних нововведень нині виникає в інтернет-журналістиці, особливо в публіцистичних жанрах, які, утім, завжди були гнучкішими, чутливішими до різного новаторства і найбільше схильні до змін на лінгвістичному та стилістичному рівнях» [3, с. 48].

Однією з найтиповіших особливостей мови сучасної мережевої публіцистики є безпрецедентно велика кількість слів іншомовного походження, переважно – англійського. Цю тенденцію відзначила ще на початку 2010-х М. Навальна, зауваживши, що запозичуються не тільки окремі лексеми, а й цілі пласти іншомовної лексики, які вживаються не лише як певні вкраплення: «їх творчо обробляють та пристосовують до чужого для них середовища, яке виявилося цілком сильним, щоб підпорядкувати собі чуже» [5, с. 55].

Мережева публіцистика, базуючись на традиційних публіцистичних жанрах, використовує ключові переваги інтернету як

комунікативного середовища [1, с. 254]. Тому матеріалом дослідження обрано тексти письменницької та наукової публіцистики, розміщені в інтернет-газеті «Збруч» (Zbrui) [2], що є некомерційним громадським мережним проєктом і поєднує український і світовий інтелектуальний дискурс.

Англізми входять в українську мову як окремі слова, вирази чи граматичні конструкції під впливом глобалізації, культурних зв'язків, технологічного прогресу та інших чинників. Серед типів англізмів найчастіше фіксуємо повні запозичення (*віджет, камінгаут, кодер, редирект, **стартап**, тренд*) та гібридні форми, у яких запозичена лексема набуває граматичних ознак української мови і навіть стає основою для формо- і словотворення (*міксований, модерування, перемодерування, зафлудити, донатити, хейтити, трешувати*). Рідше використовуються мовні кальки – дослівно (частково) перекладені вислови, які зберігають термінологічну семантику і структуру «вихідної» словосполучки, наприклад: *точка біфуркації – bifurcation point*.

У текстах спостерігаємо поєднання запозичень з різних мов, які втратили ознаки іншомовного походження, а тому сприймаються як загальноновживані та загальнозрозумілі, як-от: ***модернізм** є конструюванням і позитивом як реальності, так і її сенсів* (Т. Возняк); ***Марки** – еквівалент грошей, мають свій номінал і створені для оплати кореспонденції* (О. Денисенко); ***Університет** – це науковий плюралізм і конкуренція наукових шкіл* (А. Ковальчук) [2].

Іншомовні слова часто виступають у прямому значенні як терміни і поняття у текстах наукової, письменницької чи журналістської публіцистики, наприклад: ***сецесійне фентезі; лапідарні тексти; точка біфуркації, еволюція адаптаційних механізмів; амбівалентний стан явища; українські кодери і системні архітектори** є прямими конкурентами індійської ІТ-індустрії* та ін.

[2]. Наукові поняття і терміни у публіцистичному контексті подаються у прямому значенні, позбавленому емоційно-експресивного забарвлення, як загальновідомі слова (якщо реципієнт не знає їх, то змушений вчитися, дотягуватися до рівня автора, щоби для розуміння твору перебувати з автором на одному інтелектуальному рівні). Деколи автори, вводячи у тексти невідомі загалу слова, подають українські відповідники або пояснення: *це не заважає і профанам, і експертам використовувати поточний термін «**номофобія**» (від *no-mobile-phone-fobia*) на визначення нервозності, в яку впадають молоді люди, раптово позбавлені телефону* (К. Левестам); *різні нюанси **коекзистенції**, співіснування, співspanня, співприсутності інших сплячих* (Т. Прохасько) [2].

Автори публіцистичних текстів активно послуговуються новозапозиченнями, не зважаючи на (не)розуміння читача. Тексти аналізованого сайту демонструють використання новозапозиченої лексики у сполученнях наукового та професійно спеціалізованого призначення: *віртуальні протоколи, логістичні інфраструктури, мультитемпературні складські центри, працівники ювенальної превенції, ревіталізація об'єктів історичної спадщини; фрактальні організації; емерджентні якості; **аутомелічні механізми**; ІТ-аутсорсинг; **тексти хедлайнерів**; температурний скринінг, загальногеномний **скринінг*** [2] та б. ін.

Показником семантичного освоєння лексем іншомовного походження є їх включення в систему образних засобів, зокрема у метафоричні вислови. Наприклад: *інтернетнетрі; параноїдніше законодавче драконство; сепаровані пригоди; «квантувати» письменника; «санітаризація» культури; генетичний донор; ментальні мутації народів; турбулентне зовнішнє середовище; ландшафти трагедії; суб'єктивний інсайт* (Деся в *інтернетрях* є відео дуже невисокої якості, зняте із зали (О. Ірванець); *«квантуємо»*

письменника на багато різних «образів», а що він там писав, нас не обходить; цілковита «**санітаризація**» культури для дітей і підлітків – це абсолютно неправильно (О. Забужко); екологічно безцінно – бути **генетичним донором** (Т. Прохасько); загальносвітовий **тренд** – така навмисна **інфантилізація** цілої масової культури (О. Забужко); **Генетика** перемішувалася у голові з **ментальністю** (Т. Прохасько); зростання «**емоційного популізму**» не має дивувати (М. Островський) [2]. На думку Ю. Молоткіної, такі слова, пристосовуючись до українських мовних норм, набувають стилістичного забарвлення і використовуються у різних функціональних стилях [4, с. 61].

Паралельно спостерігаємо засилля неасимільованої лексики, яка, крім номінативної, виконує експресивну функцію. Своєрідним «хорошим тоном» стало використання у медіатекстах нових і незнайомих слів, які забезпечують авторові статус ерудита, професіонала, знавця проблеми. Наводимо окремі приклади використання такої лексики: *Питання про те, чи варто у художніх біографіях і байопіках осучаснювати мову персонажів, дискусійне* (Р. Харчук); *П'єса насправді симпатична, **спін-оф** «Курочки ряби»* (Т. Федорчак); *Раптом пробігає тілом холодок, і підсвідомо починаєш ловити сильний і дуже тривожний **вайб**!* (В. Бартовщук); *хочеться цей **триб'ют** до уродин митця пов'язати з нашими сьогоднішніми велетнями духу* (Т. Єрмак) [2].

Окремо відзначимо залучення жаргонізмів, утворених на основі іншомовних слів, у семантичну канву авторських текстів, що має створити враження належності до певної соціальної групи або професійного середовища, забезпечити викладові іронічність чи фамільярність. Наприклад: *От і **зафлудили** нам Лесю Українку* (А. Чех); ***скокаїнений** до чортиків Марадона* (А. Чех); *не **хейти** антивакцинатора* (О. Ябчанка); *Відходять і залишають по собі довгий скорботний шлейф, що надихає юних і прогресивних до несвідомих*

*камінгаутів, за які соромно чомусь мені (А. Чех); Проза Пінчона – візерунки інтелекту у світі, де інформація перетворюється на **треш**. Де на **треш** перемелюються людські життєписи і міжлюдські стосунки (Т. Гаврилів) [2].*

Побіжний зріз використання англізмів у семантичній структурі сучасних публіцистичних текстів на прикладі матеріалів сайту «Збруч» дає підстави висловити деякі припущення. Зокрема, включення іншомовної лексики (в тому числі новозапозиченої) засвідчує певні тенденції: ускладнення повідомлення через свідоме / несвідоме використання запозичень (давніх, нових); самопрезентації автора як людини ерудованої; орієнтування на загального адресата, який має досить високий рівень фонових знань.

Англізми як домінантна тенденція сучасної мережевої публіцистики виявляють себе через повні запозичення, гібридні форми, мовні кальки, використовувані у прямому значенні наукові терміни та спеціалізовану лексику. Функції англізмів у текстах: номінативна, експресивна – створення емоційності, іронії, підкреслення належності до певного соціального середовища; стилістична – формування образності через метафоричні конструкції; престижна / статусна – засіб самопрезентації автора як освіченого та ерудованого.

Простежується загальна тенденція: англізми в публіцистиці вже не сприймаються як поодинокі «вкраплення», а стають повноцінною складовою мовної структури. Їхнє активне освоєння авторами текстів засвідчує динаміку української мови, її здатність адаптувати й інтегрувати іншомовні елементи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Григоренко І. В., Галак І. П. Мережева публіцистика: соціокультурні аспекти функціонування поняття. *Культурологічний альманах*. 2023. № 3. С. 250–255. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.3.35>
2. Збруч (Zbrui) : сайт. <https://zbruc.eu/>
3. Лисинюк М. В. Мова інтернет-ЗМІ: лінгвокультурологічний аспект. *Культура України*. 2020. № 70. С. 47–54. <http://ku-khsac.in.ua/article/view/221394>

4. Молоткіна Ю. О. Функціонування медіа-лексики іншомовного походження в сучасних українських інтернет-виданнях. *Соціум. Документ. Комунікація. Серія: Філологічні науки*. 2018. Вип. 5. С. 57–70. <https://sdc-journal.com/index.php/journal/article/view/152/115>
5. Навальна М. І. Динаміка українського лексикону української періодики початку ХХІ ст. : монографія. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2011. 328 с.